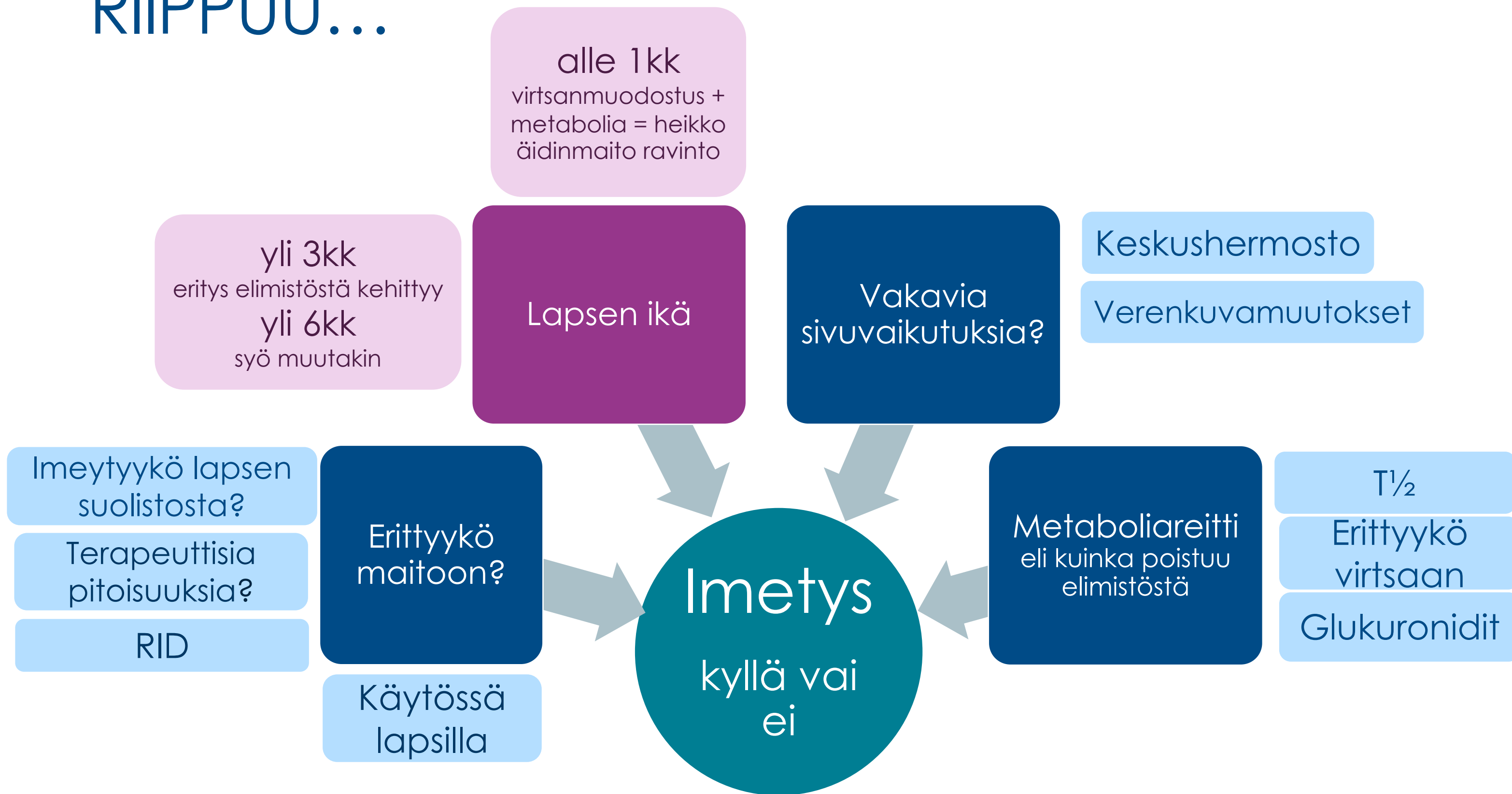

ÄIDIN LÄÄKITYKSEN VAIKUTUKSET IMETYKSEEN

Maria Ellfolk, Teratologinen tietopalvelu

SAAKO LÄÄKKEITÄ KÄYTTÄVÄ ÄITI IMETTÄÄ?

RIIPPUU...

RELATIVE INFANT DOSE (RID) LASKEMINEN

Äidin annos

- vuorokausi-annos ($10\text{mg} \times 3 = 30\text{mg/vrk}$)
- äidin paino (65 kg)
- $= 30\text{mg}/65\text{kg} = \mathbf{0,462 \text{ mg/kg}}$

Pitoisuus maidossa

- esim oksatsepaami $0,03\text{mg/L}$

Lapsen annos

- täysimetyksellä lapsi syö $0,15\text{L/kg/vrk}$
- maidon kautta $0,03\text{mg/l} \times 0,15\text{L/kg/vrk} = \mathbf{0,0045 \text{ mg/kg}}$

RID: lapsen annos suhteessa äidin annokseen

- lapsen annos: $0,0045 \text{ mg/kg}$
- äidin annos $0,462\text{mg/kg}$
- $0,0045\text{mg/kg} / 0,462 \text{ mg/kg} = 0,0097 = \mathbf{0,97\%}$

IMETYS ONNISTUU!

NUHAN HOITO (1)

- Nenän tukkoisuus:
 - avaavat nenäsuihkeet ohjeen mukaan OK
 - Pseudoefedriini (Duact) ei suositella
 - keskushermostovaikutuksia
 - saattaa vähentää maidon tuloa
- Kurkkukipu: strepsils, bafucin, tonsils OK

NUHAN HOITO (2)

- Yskä
 - ei-lääkkeellinen: runsas juominen, hunaja
 - limainen: bromiheksiini
 - kuiva: dekstrometorfaani
- Kuume ja särky:
 - parasetamoli
 - ibuprofeeni

HERPES

Huuliherpes

- Paikallishoito ensisijainen (asikloviirivoiteet ym)
- Asikloviiri PO jos herpes leviää silmiin tai nenän limakalvolle
 - voi imettää normaalisti
 - käytössä keskosten hoidossa ongelmitta

MIGREENI

- tulehduskipulääkkeet
 - ibuprofeeni, naprokseeni, diklofenakki
- täsmälääkkeet
 - sumatriptani (4-8 h tauko jos keskonen; ei ehdoton tauko)
 - eletriptani
 - ritsatriptani
 - imetystauko: tärkeämpi mitä nuorempi lapsi, mitä vanhempi sen vähempi merkitys
- pahoinvointiin metoklopramidi (ei imetystauko satunn käytössä)
- estolääkkeet: beetasalpaajat, amitriptyliini

KIVUN JA SÄRYN HOITO

- Parasetamoli
- Tulehduskipulääkkeet: ibuprofeeni, naprokseeni, diklofenakki
 - erittyvät huonosti maitoon
- kipugeelit (voltaren, mobilat) OK
 - imeytyvät huonosti ihon läpi verenkiertoon
- Lihasrelaksantit Ei
 - luultavasti erittyvät hyvin maitoon (pienikokoisia, rasvaliukoisia)
 - keskushermostovaikutukset erittäin tavallisia käyttäjillä

HIIVA

- paikallishoito ensisijainen vaihtoehto
 - ei käytännössä imeydy verenkiertoon -> ei maidossakaan
- flukonatsoli suun kautta
 - jos paikallishoito ei ole auttanut
 - kerta-annoksen jälkeen voi imettää normaalisti

JALKASIENI

Paikallishoito OK

(voiteet, puuterit)

- lääkeaine imeytyy vain ihon pintakerrokseen

KIHOMADOT

- matolääkkeet imeytyvät huonosti suolistosta
- Pyrvin OK
- Mebendatsoli OK

ALLERGIA

- Paikallishoito OK (silmätipat ja nenäsumutteet, myös kortisonisuihkeet OK)
- Suun kautta
 - loratadiini, desloratadiini
 - setiritsiini, levosetiritsiini
 - feksofenadiini
 - kutinaan Atarax ok

ASTMA

Kaikki **inhaalatiot** käyvät imettävälle äidille

- Paikallinen vaikutus
- imetyminen verenkiertoon hyvin vähäistä

Prednisoloni-kuuri suun kautta

- imetystauko riippuu annoksesta
 - 40mg/vrk tai vähemmän: ei tarvitse imetystaukoa
 - yli 40mg/vrk: 4 tunnin imetystauko

JÄLKIEHKÄISY

- levonorgestreeli (esim Norlevo)
 - mahdollisuuksien mukaan 8 tunnin imetystauko
 - ei ehdoton tauko, jos hankala toteuttaa
 - ei vakavia haittoja odotettavissa
- ulipristaali (mm ellaone)
 - 24 tunnin imetystauko

EHKÄISY

- estrogeenit ja progestiinit erittyvät pienissä määrin maitoon
 - ehkäisyvalmisteiden määrät niin pienet että niistä ei haittaa lapselle
- **Keltarauhashormoni:** voi aloittaa heti synnytyksen jälkeen
- **Estrogeeniä** sis valmisteiden käyttö myöhemmin
 - ainakin 12 vko (jopa 6 kk synnytyksestä joissain suosituksissa)
 - estrogeeni saattaa vähentää maidon tuloa
 - 4-6 vko synnytyksestä lisääntynyt tukosvaara
- **EI** syproteroniasetaattia (mm. Diane Nova, Vreya)
 - antiandrogeeninen

UNETTOMUUS

Tilapäinen unettomuus:

- oksatsepaami

Pitkäkestoisempi:

- ketiapiini
- mirtatsapiini
- erittyvät pienissä määrin maitoon, varsinaista imetystaukoa ei tarvita

Melatoniini ei suositella

- jos lääkäri määrännyt -> 8 tunnin imetystauko

ANTIBIOOTIT

- suurin osa antibiooteista sopii imetyksen aikana käytettäväksi
 - isokokosia molekyylejä
- penisilliinit, kefalosporiinit
 - pienissä määrin maitoon
 - voi imettää normaalisti kuurin aikana
- metronidatsoli
 - voi imettää normaalisti
 - erittyy maitoon, mutta käytössä myös keskosten hoidossa

MASENNUS

SSRI

- sitalopraami
- essitalopraami
- sertraliini
- paroksetiini

Muut masennuslääkkeet

- venlafaksiini
 - erittyy maitoon, mutta haittoja ei raportoitu -> voi imettää
- mirtatsapiini

VAROVAISUUTTA

KESKUSHERMOSTOON VAIKUTTAVAT LÄÄKKEET

- saattavat aiheuttaa lääkeoireita imeväiselle
- alkuoireet:
 - uneliaisuus
 - huono syöminen (johtuu uneliaisuudesta)
 - yhteys neuvolaan asian selvittämiseksi
- jos oireisiin puuttuu ajoissa, ne eivät muutu pahemmiksi

VOI IMETTÄÄ, MUTTA VAATII TARKKAA LAPSEN SEURANTAA

- Opiaatit
 - lamaavat keskushermostoa
 - vastasyntyneellä opioidien metabolia ja erittyminen elimistöstä heikkoa
 - lääkeoireita imeväisillä on kuvattu
 - uneliaisuutta, hengitysvaikeuksia
 - 2-3 pv käyttö vielä OK
 - tramadoli huonoista vaihtoehdoista paras
- Lamotrigiini
 - saattaa aiheuttaa terapeuttisia pitoisuuksia imeväisellä

KODEIINI JA KUOLEMA

Koren ym, 2006

- äidillä kipuun parasetamoli-kodeiini (norm. annos) synnytyksestä lähtien
- pv 7 lääkeoireita huono syöminen, uneliaisuus
- pv 11 söi huonosti, lastenlääkärin tarkastus - "saavuttanut syntymäpainon"
- pv 12 harmaa, söi huonosti
- pv 13 löytyi kuolleena

VASTA-AIHEISIA IMETYKSEN AIKANA

EI SAA IMETTÄÄ

Solusalpaajat, radioaktiiviset aineet

metotreksaatti kerta-annos:
4vrk imetystauko

Vakavia sivuvaikutuksia

synteettiset retinoidit, klotsapiini

Osa sukupuoli- hormoneista

anti-estro tai androgeenisia
vaikutuksia

letrotsoli – antiestrogeeninen – 10 vrk
imetystauko
syproteroniasetaatti

Huumeet väärinkäyttö

Muita lääkkeitä

amiodaroni,
jodipitoiset lääkkeet

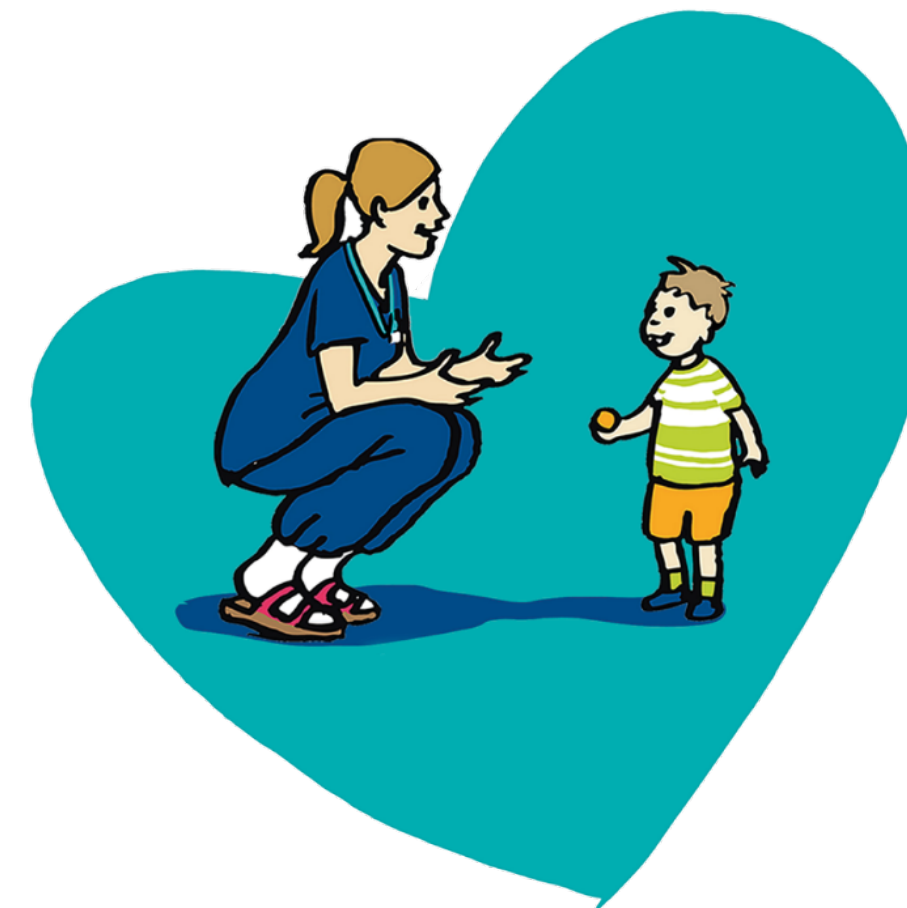
KIITOS! KYSYMYKSIÄ?

Maria Ellfolk
Farmaseutti

Teratologinen tietopalvelu

puh. 09-471 76500

arkisin klo 09-13

**Kohtaaminen
Edelläkävijyys
Yhdenvertaisuus**